

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**  
**ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**  
**КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

**ДОКЛАД**

|                  |                 |
|------------------|-----------------|
| НАРОДНО СЪБРАНИЕ |                 |
| Вх.№             | 553-02-9        |
| Дата             | 11 / 02 2015 г. |

**Относно:** законопроект за гарантиране на влоговете в банките, № 402-01-13, внесен от Министерски съвет на 18.12.2014 г. 11%

На заседание, проведено на 5 февруари 2015 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа посочения законопроект.

На заседанието присъстваха представителите на Министерство на финансите – Цветанка Михайлова – директор на дирекция „Държавен дълг и финансови пазари”, Снежанка Колева – експерт в същата дирекция, на Фонда за гарантиране на влоговете в банките – Борислав Стратев – член на Управителния съвет, на Българската народна банка – Венцеслав Аспарухов – експерт в дирекция „Международни отношения”, на Асоциацията на банките в България – Ирина Марцева – главен секретар.

Законопроектът беше представен от г-жа Михайлова.

Законопроектът транспонира в българското законодателство Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити, с която се въвеждат правила за по-добра защита на вложителите в банки чрез по-голяма унификация на правилата за гарантиране на влоговете в Общността, а именно: ясен обхват на гаранцията, по-кратки срокове за изплащане, по-добра обмяна на информация и строги изисквания за финансиране.

Основните положения в законопроекта са:

1. В българската система за гарантиране на влоговете се предвижда да участват всички банки на територията на Република България, техните клонове в други държави членки, както и клоновете на банки от трети държави, когато в държавата по седалището няма система за гарантиране на влоговете или когато размерът и обхватът на гаранцията са по-малки от тези, предвидени в българския закон.

2. Действащите норми относно Фонда за гарантиране на влоговете в банките се запазват и доразвиват, като се предвижда възможност Фондът да участва в алтернативни мерки за превенция и подпомагане с цел предотвратяване на по-големи разходи по изплащане на гарантираните влогове. Управленската структура и представителството на Фонда, както и контролните му функции в производството по несъстоятелност не се променят.

3. Обхватът на гаранцията по отношение на вложителите се запазва т.е. гарантирани са всички физически и юридически лица с изключение на професионалните инвеститори, държавните институции и органите на местно самоуправление и местна администрация. Отпадат от действащия закон изключенията за лица, на които са предоставени привилегирани лихвени условия, за лица, притежаващи акции, които им осигуряват повече от 5 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на банката, за членове на

управителния и надзорния съвет, за физически лица, които са съдружници в специализираните одиторски предприятия, както и за съпрузи и роднини по права и по съребрена линия до втора степен на изброените вече лица, тъй като тези изключения са отпаднали от допустимите изключения от обхвата на директивата.

Наред с това директивата изисква всяка държава членка да предвиди в рамките на кратки срокове (от 3 до 12 месеца) по-висока защита за определена категория влогове, свързани с важни социални събития от живота на човека – продажби на имоти за жилищни нужди, развод, пенсиониране и др. Размерът на тази по-висока защита следва да е съобразен със стандарта на живот в съответната държава членка. Предвид това законопроектът предвижда праг на гаранцията за тези видове влогове до 250 000 лв. и максимален срок на защита 3 месеца.

4. С оглед разпоредбите на директивата законопроектът предвижда да отпаднат встъпителните вноски на банките. Основните източници за набиране на средства във Фонда са премийните вноски – годишни и извънредни, доходите от инвестиции и средствата от разпределение на осребреното имущество на банка в несъстоятелност. Годишните премийни вноски ще се определят на база на размера на гарантираните влогове и на степента на риска, поет от съответната банка. Това ще позволи отразяването на рисковите профили на отделните кредитни институции, включително техните различни бизнес модели, и ще насърчи прилагането на бизнес модели, характеризиращи се с по-ниска степен на риск. Методологията за изчисляване на рисково-базираните премийни вноски ще се прилага от Фонда и ще бъде одобрявана от Българската народна банка.

В съответствие с Директивата и като се отчитат спецификите на българската икономика и опита на Фонда законопроектът предвижда няколко способа за финансиране на недостига на средства и за осигуряване на ликвидност – извънредни премийни вноски, заеми, включително емисия на дългови ценни книжа и заеми от държавния бюджет по облекчена спрямо сегашния ред процедура, като се предвижда заемът за Фонда да се одобрява от Министерския съвет.

5. Директивата предвижда поэтапно намаляване на срока за изплащане, като към 1 януари 2024 г. той ще е 7 работни дни от датата, на която депозитите са станали неналични. С предложението законопроектът съкратеният срок за изплащане – 7 работни дни, се въвежда с влизането в сила на закона, като България няма да се възползва от преходния период, с което правата на депозантите ще бъдат гарантирани в максимална степен.

При определени и посочени в закона условия средствата на Фонда ще могат да се използват и за финансиране на мерки за подпомагане и превенция с цел предотвратяване на изпадането на банки в неплатежоспособност. Тези мерки обаче ще се предприемат в съответствие с ясно определена рамка и следва във всички случаи да са съобразени с правилата за държавната помощ. Разходите за мерките, предприети за предотвратяване на неплатежоспособността на дадена банка, не могат да превишават разходите

за изпълнение на задължението на Фонда по защита на гарантираните влогове в банките.

6. Директивата предвижда средствата на схемите за гарантиране на влогове да се инвестират „нискорисково и достатъчно диверсифицирано”. Във връзка с това в законопроекта е предвидено разширяване на обхвата на инструментите, в които могат да се инвестират средствата на Фонда при спазване на изискванията за ликвидност и минимален риск.

7. С оглед на по-широките функции и отговорности на Фонда в законопроекта са включени текстове, насочени към подобряване на обмена на информация с банките и с другите участници в системата за финансова стабилност.

Вложителите вече ще бъдат по-добре информирани по въпроса дали депозитите им са гарантирани и как функционира системата за гарантиране на влоговете.

В заключение следва да се има предвид, че предвид стартирала процедура за нарушение №2014/2240 по отношение неизпълнение на задълженията, произтичащи за Република България съгласно чл. 1, параграф 3 и чл. 10, параграф 1, ал. 1 от Директива 94/19/ЕО относно схемите за гарантиране на депозити, изменена с Директива 2009/14/ЕО и по отношение неспазване на чл. 63 от Договора за функционирането на Европейския съюз Директивата следва да бъде транспонирана в изключително кратки срокове.

Предложеният законопроект няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет.

След обсъждане на законопроекта се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: „За” – 9 народни представители, „Против” – 3 народни представители и „Вздържали се” – 3 народни представители.

Въз основа на гореизложеното Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на **първо гласуване** законопроект за гарантиране на влоговете в банките, № 402-01-13, внесен от Министерски съвет на 18.12.2014 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА  
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

**МЕНДА СТОЯНОВА**